

ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

2025 YILI KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM ve KALİTE

A.1.4. İç kalite güvencesi mekanizmaları

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün 2022 KİDR İç Değerlendirme Raporunda, dezavantajlı grupların eğitiminde sistemleşerek kurumsal genel bir yönetim modeli oluşturarak ve yeni 8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “ Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik”in 15.Maddesinde ifade edilen yönetsel düzenlemeyi dikkate alarak Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün tasarladığı ve dijital yönetim için planlaması, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile eş güdümlü çalışarak hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda BYS üzerinde anlık verilerin toplandığı bütünleşik bir [Engelli Öğrenci Modülü](#) oluşturulmuştur ve bununla ilgili yapılandırma süreci [2022 Kurum İçi Değerlendirme Raporunda](#) aktarılmıştır. [2023 Kurum içi değerlendirme raporu](#)’ ve [2024 Kurum içi değerlendirme raporunda](#) aktarıldığı üzere toplam 6 dönem dijital sistem üzerinde farklı yönetimlerin bir arada kurulu sistem üzerinde devamlılığı sağlanmıştır. 2024 raporunda yapılan iyileştirmeler yapılmış ve sistemin düzenli işleyişinin devamlılığı sağlamıştır. Bunu için Engelli Öğrenci Birimi tarafından her dönem başı yürütülen süreç akademik birim yöneticileri ve engelli öğrenciler tarafından devam ettirilmiş ve öğrencilerin erişilebilir eğitim almaları için oluşan bu sistem konsolide olmuştur. Kurulan ve konsolide edilen bu sistemin akademik birim yöneticilerinin değişimleri ve sistemin içşelleşmesine katkı sağlamak üzere 3 Haziran 2025 tarihindeki Senato’ya Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü katılım sağlamış ve Engelli Öğrenci Modülü ilgili mevzuat hakkında sunum paylaşılmış ve gerekli bilgilendirmeler en üst düzey yöneticiler olan senatörlere aktarılmıştır. 8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “ Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik”in 15.Maddesine uygulayan bu sistem artık başka üniversitelerin de model olarak alıp uygulayabileceği konsolide olmuş bir sistemdir.

[KANIT-1: EOBK.A.1.4.1_2022_kurum_ıci_değerlendirme_raporu](#)

[KANIT-2: EOBK.A.1.4.2_2023_kurum_ıci_değerlendirme_raporu](#)

[KANIT-3:EOBK.A.1.4.3_2024_kurum_ıci_değerlendirme_raporu](#)

KANIT-4:EOBK.A.1.4.4_akademik_birimlere_süreç_başlatma_yazısı

KANIT-5:EOBK.A.1.4.5_senato_kararları

KANIT-6:EOBK.A.1.4.6_senatoda_sunum

KANIT-7:EOBK.A.1.4.7_senatoda_yapılan_toplantının_raporu

KANIT-8:EOBK.A1.4.8_2025_güz_senato_kararı

Engelli Öğrenci Biriminin işleyişinin güncel gelişmelere uyumlanması, verimlilik ve işlerlik açısından iyileşme amacı ile mevzuat komisyonuna yeni yönerge taslağı ile talep yapılmıştır. Engelli Öğrenci Birimi tarafından Mevzuat Komisyonu'na iletilmiş ve bu süreçte çeşitli sorunların çözümüne yönelik düzenlemeler gündeme alınmıştır. Özellikle mevcut yönetim kurulunun kalabalık yapısı nedeniyle etkin bir şekilde çalışamaması gibi problemler dikkate alınmış ve yönerge üzerinde kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştır. Bu bağlamda, yapılacak işler, bütçe yönetimi ve harcama yetkisi bulunan idari birimlerin yönetim kurulunda yer almasına ilişkin düzenlemeler öncelikli olarak ele alınmıştır.

Yönerge güncelleme sürecinde ayrıca engelli öğrencilerin sınavlarına yönelik düzenlemeler de değerlendirilmiştir. 8 Mart 2022 tarihli ve 31.772 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan düzenlemede sınav süresine ek süre verilmesine ilişkin “sınav süresinin %15’inden az olmaması, %30’undan fazla olmaması” ifadesinin, “sınav süresinin yarısı kadar” şeklinde değiştirilmesi önerisi gündeme alınmıştır. Bu düzenleme ile engelli öğrencilerin sınav performanslarının daha adil bir şekilde değerlendirilebilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Hukuk Müşavirliği ile iş birliği içerisinde hazırlanan ses kayıt taahhünamesinin, yönergede yer alan öğrencinin ses kaydı almasına yönelik maddeye eklenerek açıkça belirtilmesi konusu da çalışmalara dahil edilmiştir. Bu düzenleme ile uygulamada daha net ve açıklayıcı bir yaklaşım benimsenmesi hedeflenmektedir. Ses kayıtlarına ilişkin açık bir taahhüname eklenmesi, öğrencilerin haklarının korunması ve uygulama sürecinin şeffaflaştırılması açısından önem taşımaktadır.

Tüm bu düzenlemeler, Engelli Öğrenci Birimi Yönergesinin daha etkin, uygulanabilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun bir yapıya kavuşturulması amacıyla yürütülen kapsamlı bir çalışma sürecinin parçasıdır. Bu süreç, hem yönetim kurulunun işleyişini iyileştirmeyi hem de engelli öğrencilerin akademik hayatlarında karşılaştıkları zorlukları minimize etmeyi hedeflemektedir. Yönergeye yapılacak yenilik ve değişiklikler mevzuat komisyonu iş birliğiyle titizlikle ele alınarak süreç ilerlemektedir.

KANIT- 9 :EOBK.A1.4.9 _yeni_yönerge_taslağı_

KANIT- 10 :EOBK.A1.4.10 _yeni_yönerge_için_talep

Engelli öğrenci danışmanları ile yapılan rutin toplantılara ilave olarak, kurumsal hafızanın güçlendirilmesi ve yönetim sürekliliği için sekreterlere oryantasyon düzenlenmiştir. Akademik birim yönetimlerinin süreli olması nedeniyle, kurumsal hafıza rolünü gerçekleştirmeye müsait fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterlerine yönelik oryantasyon düzenlenerek sistemin içselleştirilmesi kuvvetlendirilmiş ve süreklilik ile sistemin akışı sağlanması hedefi gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda BYS’nin işleyişi, engelli öğrenciler için kurumsal yönetim iş akışı ve mevzuat çerçevesinde sorumluluklar aktarılmıştır. Eşgüdümlü yürütülen çalışmalar hakkında aktarılan bilgiler raporlaştırılmış, ancak katılım göstermeyen birimlere tekrar davet yazısı gönderip ,bahar dönemi başında ikinci bir toplantı sonrası tüm akademik birimlere gönderilecektir.

KANIT- 11 :EOBK.A1.4.11 _eödanışmanları_toplantısı_tutanağı

A.1.5. Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik

Engelli Öğrenci Birimi sadece kurum içi şeffaflık, hesap verebilirlik, güvenilirlik ve sorumluluk ilkelerine bağlı olarak değil, yaptığı faaliyetler ve arka planında yer alan detaylı açıklamaları [yıllık faaliyet raporları](#) ve [kurum içi değerlendirme raporlarında](#) web sayfasında yer almak üzere (eob.marmara.edu.tr) paylaşmaktadır.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü toplum için akademik sorumlulukla ürettiği faaliyetleri toplumla paylaşmak düsturu ile hareket etmek cihetiyle, toplumsal katkı faaliyetleri başlığı altında amaç, kapsam ve faaliyetleri ile yapılan etkinlikler yeni medya aracılığı ile paylaşılmaktadır. Yapılan faaliyetler web sayfasında adresleri verilen instagram, facebook hesapları ve Engelli Birimi Marmara Youtube Kanalında paylaşılmaktadır. Otizmli ailelerin ebeveynlik süreçlerini destekleyen Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin 3. Dönemi de KVKK kapsamında katılımcıların izinleri alınarak seminerler youtube’da yayımlanmıştır. Bu yayınların linkleri Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü web sayfasında paylaşılmıştır [Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin 3. döneminde](#) .2025 yılında da Üniversitenin “Eğitim-öğretim ve araştırma- geliştirme süreçleri çıktılarını ve birikimini toplum yararına sunmak.” Politikasını takiple yapılan bu paylaşımların yanı sıra engelli bireylerin eğitimde fırsat eşitliğinin sadece kurum içerisinde kalmayıp ülkenin genelinde bu konuda bilgilenmek ve faydalanmak isteyen herkesin ihtiyaç duyabileceği bilgilerin hazırlandığı eğitim videoları da yine birimin web sayfasında yer almakta olup, farklı dönemlerde engelli öğrenci danışmanlığı görevi üstlenen danışmanların faydalanması için bu videolar paylaşılmakta ve danışmanlar ile yapılan düzenleme toplantılarında hizmet içi eğitim bağlamında sadece kurum içi değil tüm ihtiyaç duyan eğitimciler için kamuoyu ile paylaşılmıştır. Uygulamaların yer aldığı bu videolar için öğretim elemanlarının akademik birimlerine bilgi verilmiş, bölüm içinde yaptıkları düzenlemelerde bu videolara atıf yapmaları istenmiştir. Eğitim uygulamalarında standardize olmak üzere sürdürülebilirlik sağlanmıştır. Artık bu eğitimlerin yaygınlaşması ve paylaşımcı anlayış Marmara Üniversitesinin kültürü haline gelmiştir.

2025 yılda da yapılan toplumsal katkı ve sosyo-kültürel faaliyetler bütün etkinliklerin görselleri ve bilgiler birimin web sayfasında eob.marmara.edu.tr paylaşılmakta ve bilgiler güncellenmektedir. Üniversitenin politikası ile birlikte daha spesifik olarak Engelli Öğrenci Biriminin Yıllık Faaliyet Raporlarında ve [misyonunda](#) ifade ettiği bireyden genele hizmet anlayışı ile topluma katkı sağlamak amacıyla bu yayınların amacı örtüşmektedir. [Bu misyon ve vizyon](#) her sene istisnasız gerçekleşerek bu konuda kurumsallaşma gerçekleşmiştir.

Marmara Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi tarafından düzenlenen "[Öğretmenlik Adanmışlıktır](#)" [panel serisi](#), her yıl çeşitli konuları ele alarak öğretmen adaylarını bilinçlendirme ve eğitimde karşılaşılabilecekleri farklı durumlara hazırlama amacını taşımaktadır. Öğretmenlik Adanmışlıktır panelleri 2022’de başlamış ve her defasında ayrı konular ele alınarak 2025 yılında da düzenlenmiştir. ‘Öğretmenlik Adanmışlıktır’ Paneli 22 Nisan 2025 [“Çocukluk Çağı Romatizmal Hastalıkları”](#) ve 6 Mayıs 2025 tarihinde yapılmış “Çocukluk çağı Alt Üriner Sistem Disfonksiyonları” konuları fizyoterapist Sedef

Karamahmut'un sunumları ile öğretmen adayı olan Atatürk Eğitim Fakültesi öğrencilerine aktarılmıştır.

[KANIT-13:EOBK.A.1.5.1_faaliyet_raporları](#)

[KANIT-14:EOBK.A1.5.2_eöbk_kidr](#)

[KANIT-15:EOBK.A.1.5.3_arıdünyanınçocukları_3.dönem_youtube_yayınları](#)

[KANIT-16:EOBK.A.1.5.4_öğretmenlik_adanmışlıktır_youtube](#)

Ekim 2025 itibarı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu tarafından yapılan davet ile engelli bireylerin sorunlarını çözmeye yönelik politikaların oluşturulması amacıyla talep edilen Marmara Üniversitesi ile ilgili birçok bilgi ve veri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonuna gönderilmiştir. 15 Aralık 2025 tarihinde engelli öğrenci birimi koordinatörü, koordinatör toplantısına davet edilmiştir. Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun başkanlığında yapılan toplantıda, talep edilen bilgiler doğrultusunda gönderilen soru seti cevaplanmıştır. Ayrıca, çok boyutlu bir konu olan engellilikle ilgili koordinatör tarafından hazırlanan rapor, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gönderilmiştir. Bu raporlarda birçok nicel ve nitel verinin fayda sağlamak üzere gönderildiği, üniversite ile alakalı birçok detayın şeffaflık içerisinde paylaşılmıştır.

KANIT- 17 :EOBK.A1.5.5 _tbmmye_genel_veri

KANIT- 18 :EOBK.A1.5.6 _tbmmye_soruseti_cevapları_geri_bildirim

3 Aralık Dünya Engelliler Gününde, kapsayıcılığı artırmak amacıyla, görme engellilerin de sanat tarihçileri tarafından başyapıt ilan edilen bazı resimleri içeren yeni bir sergi düzenlenmiştir. Bu sergide, resmin betimlemesi ve önemli nitelikleri hakkında bilgiler, karekod ile yerleştirilerek gören ve görmeyen herkese sunulmuştur. Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, engelliler için yapılan önemli çalışmalara dikkat çekmeyi ve başarılı engelli bireylerin ilham kaynağı olmasını sağlamak amacıyla bu alanda toplumsal katkı sağlayan önemli isimlere toplumsal katılıma katkı ödülleri vermiştir. Ödülü alanlar arasında eski milletvekili ve Beyazay Derneği başkanı Lokman Ayva, Engelsizkariyer.com'un kurucusu ve yönetim kurulu başkanı Mehmet Kızıldaş, TRT Engelsiz Sesler radyo programı yapımcısı ve sunucusu Deniz Peköz ile engelli istihdamında önemli adımlar atan Adidas Türkiye yer almıştır. Etkinlik medyada ve haber bülteninde yer almıştır.

[KANIT-19:EOBK.A1.5.7_dünya_engelliler_günü_etkinliği_haberi](#)

A.4.1. İç ve dış paydaş katılımı

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün, birim [web sayfasında PUKÖ döngüsünde](#) yer alan yönetişimsel değişim ve dönüşüm faaliyetleri, eğitim ve öğretim faaliyetleri ve toplumsal katkı faaliyetlerinde iç ve dış paydaşlarının: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı, Otizm Dernekleri Federasyonu, Altı Nokta Körler Vakfı, ASHB İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi, Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Eğitimi ABD, Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü öğretim üyeleri iç paydaşlarımız olmuşlardır.

Engelli kadınlarla ilgili yapılan çalıştaylar neticesinde, nefes hakkı oluşturmak üzere bakım personeli yetiştirme konusunda proje geliştirmek amacıyla Özbekistan Başkonsolosluğu, Özbek Kadın Hakları Derneği, Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Marmara Üniversitesi Özel Eğitim Öğretmenliği ve Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi gibi paydaşlar bir araya getirilmiştir.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Sürekli Eğitim Merkezi, Altı Nokta Körler Vakfı ile İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi iş birlikleri ile görme engellilerin istihdamı ve nitelikli istihdam ile ilgili pilot proje büyütülerek Erasmus 2020 proje tipine uygun olarak hazırlık süreci içerisinde. Şu an için projede yer alan paydaşlar; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü (dış paydaşlar) ve MİTTO (iç paydaş olarak) artmıştır.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, engelsizkariyer.com ile iş bulacak kişilerin yetkinliklerini geliştirme projelerini bir adım öteye taşımak amacıyla iş koçu yetiştirmek üzere ayrıca bir TÜBİTAK projesi hazırlık sürecindedir. Dolayısıyla, engelsiz kariyerle olan iş birlikleri devam etmektedir.

Bahsi geçen projelerle ilgili kanıt belgeleri, Toplumsal Katkı bölümünde kanıt olarak paylaşılacaktır.

A.4.2. Öğrenci geri bildirimleri

Liderlik, Yönetim ve Kalite İç Mekanizmalar bölümünde aktarılan Engelli Öğrenci Biriminin BYS Üzerindeki Engelli Öğrenci Modülünü tasarlayıp geliştirme süreci ve sistemin çalışmaya başlaması ve iyileştirmesi sürecinden kullanıcı olan öğrencilerden geri bildirim almaktadır. Bunun için öğrenciler ile dönem başların oryantasyon toplantısı yaparak birebir geri bildirim almaktadır. Her yıl güz döneminde de anket düzenleyerek yıllık değerlendirme yapmak üzere anket yayınlamaktadır. Engelli Öğrenci Birimi konusu gereği çeşitlilik yönetimi ilgili süreçlerde en doğru değerlendirmeyi nitel araştırma ile aldığından anketlerinde açık uçlu sorulara önem vermektedir.

KANIT-20: EOBK.A.4.2.1_oryantasyon_maili

KANIT-21: EOBK.A.4.2.2_güz_oryantasyon_maili

KANIT-22: EOBK.A.4.2.3_kampüste_bağımsız_hareket_oryantasyonu

Öğrencilere dönem başlamadan önce anket gönderilmiştir. Dönem ortasında da anket düzenlenmiştir. Anketlere beklenen geri dönüş yapılmadığından sağlıklı ve güvenilir bir çıktı elde edilemese de olumsuz yorumlar dikkate alınarak danışmanlara whatsapp ve mail üzerinden dikkat edilmesi için bilgilendirici ve iyileştirmeye yönelik irtibat sağlanmıştır.

KANIT-23: EOBK.A.4.2.4_dönembaşı_anket

KANIT-24: EOBK.A.4.2.5_dönem_ortası_anket

KANIT-25: EOBK.A.4.2.6_danışmanları_anket_hakkında_bilgilendirme

B. EĞİTİM ve ÖĞRETİM

B.3.4. Dezavantajlı gruplar

Üniversitemizin politikalarından olan “Faaliyet ve hizmetlerde kullanılan bilgi kaynakları ile teknolojiyi bütünleştiren yapıya sahip, “engelsiz üniversite” olma doğrultusunda eğitim-öğretim süreçleri de dahil olmak üzere teknoloji olanaklarını genişletmek.” Maddesinden yola çıkarak engelsiz bir eğitimi sağlamak üzere eğitim yönetişimini üniversite genelinde belli bir standarda oturtarak içselleştirmek ve yine üniversitemizin politikalarından biri olan “Katılımcı bir yönetim anlayışı doğrultusunda iç paydaşlar ile iletişim ve etkileşimde olmak.” düsturuyla birimler ve bireyler arasında etkili iletişimi sağlayan bir dijital yönetim sistemine 2023 Bahar Yarıyılında hayata geçilmişti. Daha önceleri bürokrasi ile ilerleyip, Engelli Öğrenci Birimi ile akademik birimler arasında köprü kuran kişiler birim başına bir iki kişi iken, sistemin hayata geçmesi ile engelli öğrencilere okuduğu bölümlerden sistem üzerinden danışman atayan yöneticilerin birbirlerini görüp hızlı iletişime geçtiği ve öğrenci ile etkili iletişime geçilen ve akademik sınav düzenlemelerinin sistemselsel ve standardize olarak düzenlenmesini sağlayan bir sistem BYS üzerinde bütünleşik olarak kurulmuştu. Birinci döngüsünü 2023’te başlayan ve birinci döngüsünü 2023 Güz döneminde tamamlayan sistem 2024 yılında iyileştirmeler sağlanmış ve 2025 yılında sistem konsolide olmuştur. 2025 yılında sistem ile ilgili herhangi bir negatif geri bildirim alınmamıştır. Sistemin bürokratik akışında içselleşmenin olması ve gerekse yeni atanan üste düzey

yöneticiler ve eskilerin de bilgilerinin tazelenmesi amacıyla 3 Haziran 2025 tarihinde senatoda sistem ve işleyiş ile ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır. Bu toplantı için kanıt belge (KANIT-7:EOBK.A1.4.7_senatoda_yapılan_toplantının_raporu) bu raporun “Liderlik, Yönetişim ve Kalite” bölümünde paylaşılmıştır. PUKÖ döngüsünde yer alan bu sistem artık sürdürülebilirliğini sağlamış durumdadır.

Engelli Öğrencilere yapılan düzenlemeler senato kararı ile uygulanmış olup, Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü gerekli değerlendirmeleri yapmış ve Engelli Öğrenci Danışmanları ile toplantı gerçekleştirerek ve toplantı tutanağı tüm paydaşlarda paylaşılarak, bu konudaki kurumsal iletişim sistemleşmiş ve kurum kültürü içinde yerini almıştır.

YÖK Engelsiz Üniversiteler Bayrak ve Nişan Yarışmasına 19 Nisan için başvuru yapılmıştır. Yarışma neticeleri halen beklenmektedir.

KANIT-26: EOBK. B.3.4.1_danışmalar_toplantısı_davetleri

KANIT-27:EOBK. B. 3.4.2_danışmanlar_toplantısı_tutanakları

KANIT-28:EOBK. B. 3.4.3_yök_nişan_bayrak_başvurusu

2025 Güz Döneminde de Engelli öğrenci danışmanları ile yapılan rutin toplantılara ilave olarak, kurumsal hafızanın güçlendirilmesi ve yönetim sürekliliği için sekreterlere oryantasyon düzenlenmiştir. Akademik birim yönetimlerinin süreli olması nedeniyle, kurumsal hafıza rolünü gerçekleştirmeye müsait fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterlerine yönelik oryantasyon düzenlenerek sistemin içselleştirilmesi kuvvetlendirilmiş ve süreklilik ile sistemin akışı sağlanması hedefi gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda BYS'nin işleyişi, engelli öğrenciler için kurumsal yönetim iş akışı ve mevzuat çerçevesinde sorumluluklar aktarılmıştır. Eşgüdümlü yürütülen çalışmalar hakkında aktarılan bilgiler raporlaştırılmış, ancak katılım göstermeyen birimlere tekrar davet yazısı gönderip ,bahar dönemi başında ikinci bir toplantı sonrası tüm akademik birimlere gönderilecektir (KANIT- 11 :EOBK.A1.4.11 _eödanışmanları_toplantısı_tutanağı, KANIT- 12 :EOBK.A1.4.12 _sekreterler_toplantısı_tutanağı)

Her yıl olduğu gibi öğrencileri kaynakları taranmıştır. Bunun için EÖBK öğretim yılı başında görme engeli olan öğrencilerin iletişim bilgileri Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Erişilebilirlik Birimi ile paylaşılmıştır.

Erasmus programına katılmak isteyen öğrencilerin, Yabancı Dil Yeterlilik Sınavı öncesi düzenlemelerinin yapılabilmesi, tedbir ve düzenlemeler için Uluslararası Ofis Erasmus Koordinatörlüğüne bilgilendirme yazısı yazılmıştır. Çünkü öğrenci başvuruları e-devletten yapıldığı ve Cumhurbaşkanlığından geldiği için EÖB’ nin ya da sınava yapan YADYO’ nun elinde engelli öğrenci bilgisi olmadığı için EÖB’ den yapılan yönlendirme ile Erasmus Koordinatörlüğü ve EÖB arasında koordinasyon sağlanmıştır. Bu koordinasyonda, Erasmus Koordinatörüne alınan kayıtlardan engelli öğrencilerin tespitlerinin yapılması ve sonrasında Yabancı Diller Yüksekokul ile irtibata geçilmesi yönünde bilgilendirme yapılmıştır. Yapılacak akademik ve sınav uyarlamaları için gerekli açıklamalar paylaşılmıştır.

Yukarıda bahse konu olan uygulamalar belli bir takvimde olduğu ve bu takvime göre EÖBK süreci yönetmesi suretiyle sistemleşmiş ve kurumsallaşmıştır.

KANIT-29:EOBK.B.3.4.4_erasmus_dil_snavında_alınacak_tedbir_düzenlemeler

KANIT-30:EOBK.B.3.4.6_kaynak_tarama_yazısı

KANIT-32:EOBK.B.3.4.7_kaynak_tarama_yazısı_güz_2025

Öğrencilerin spesifik ihtiyaçları için gerekli düzenlemelerin koordinasyonu Engelli Öğrenci Birimi tarafından sağlanmıştır:

Ulaşım desteğine ihtiyaç duyan iki öğrenci için değerlendirme yapılmış; 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’un Ek 6. maddesi hatırlatılarak personel servislerinden yararlanabilecekleri bildirilmiş, gerekli irtibatın kurulması ilgili birimlerden talep edilmiştir.

KANIT-33:EOBK.B.3.4.8_ulaşım_destek_talebi

Ayrıca bir görme engelli öğrencinin derste not tutma ihtiyacı doğrultusunda kabartma ekran talebi üzerine Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile görüşülmüştür. Öğrenciye eğitimde fırsat eşitliği sağlayacak olan bu destek teknolojisinin temin edilmesi için gerekli işlemler başlatılmıştır. Süreç, cihazın teknik özellikleri ve tedarik koşulları doğrultusunda Engelli Öğrenci Birimi koordinasyonunda yürütölmektedir.

KANIT-34:EOBK.B.3.4.9_kabartma_ekran_talebi

KANIT-35:EOBK.B.3.4.10_kabartma_ekran_teknik_şartnamesi

İngilizce hazırlık sınıfında okuyan görme engelli öğrencilerin kitapçıkları taranmış ve yabancı yayınevleri ile haberleşerek kitapların erişilebilir formatları tedarik edilmiştir.

KANIT-36:EOBK.B.3.4.11_ingilizce_kaynak_tarama

Engelli öğrenci danışmanları ile yapılan rutin toplantılara ilave olarak, kurumsal hafızanın güçlendirilmesi ve yönetim sürekliliği için sekreterlere oryantasyon düzenlenmiştir. Akademik birim yönetimlerinin süreli olması nedeniyle, kurumsal hafıza rolünü gerçekleştirmeye müsait fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterlerine yönelik oryantasyon düzenlenerek sistemin içselleştirilmesi kuvvetlendirilmiş ve süreklilik ile sistemin akışı sağlanması hedefi gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda BYS'nin işleyişi, engelli öğrenciler için kurumsal yönetim iş akışı ve mevzuat çerçevesinde sorumluluklar aktarılmıştır. Eşgüdümlü yürütülen çalışmalar hakkında aktarılan bilgiler raporlaştırılmış, ancak katılım göstermeyen birimlere tekrar davet yazısı gönderip ,bahar dönemi başında ikinci bir toplantı sonrası tüm akademik birimlere gönderilecektir (KANIT- 11 :EOBK.A1.4.11 _eödanışmanları_toplantısı_tutanağı

KANIT- 12 :EOBK.A1.4.12 _sekreterler_toplantısı_tutanağı)

Marmara Üniversitesinin içselleştirdiği “Tüm faaliyet ve hizmetlerde hak temelli yaklaşımla dezavantajlı kesimlerin eşitliğini gözetmek.” politikasına istinaden mekânsal erişilebilirliğin engelli öğrencilerin hak temelli eğitimleri ve fırsat eşitliği için birincil önemdedir. Marmara Üniversitesinin kampüsleri bir noktada bir araya getirme sürecine istinaden kampüslerdeki binaların özellikle 2024 güz döneminde Recep Tayyip Erdoğan Külliyesine taşınması sebebiyle İşletme Fakültesi, İktisat Fakültesi, Atatürk Eğitim Fakültesi erişilebilir fakültelerimizken taşındıkları binaların planları erişilebilir olmasına rağmen binaları yapan yüklenici kurum TOKİ hissedilebilir zemini yapmadığından, Marmara Üniversitesi bu konudaki planlarını ve bütçe çalışmalarına bunun dikkate alarak yer vermiştir. EÖBK ve Yapı ve Teknik İşler Daire Başkanlığının 1.200.000 TL'lik bütçesi ile ancak Atatürk Eğitim Fakültesinin 5 binasına 2025 yılı hissedilebilir zemin uygulaması yapılmıştır. Bu karar bu fakülte'deki görme engelli sayısı düşünülerek alınmıştır.

EÖBK yeni duruma uygun olarak daha önce hazırlamış olduğu ihtiyaç listesini güncellemiş bunu da daire başkanlıkları ile yapılan icra kurulu toplantısında haziruna arz etmiştir. Bununla ilgili raporu ilgili birimler ile yazılı olarak paylaşmıştır. Bu ihtiyaçlar eylem planına alınmak üzere Yapı ve Teknik İşler Dair Başkanlığı tarafından yaklaşık bütçesi hesaplanmıştır.

Dijital Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Koordinatörlüğünün talebi ile erişilebilirlik envanteri oluşturulmuştur. Buna göre 79 yapıdan 76'sı erişilebilirdir, toplamda 8 adet erişilebilirlik çözüm mekanizması, 1 salon tipi, 2 taşınabilir FM İndüksiyon Döngüsü, girişlere 5 adet akülü sandalye, 1 adet tekerlekli sandalye şarj istasyonu, 270 engelli tuvaleti,80 braille kat planı, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığında Piaf Baskı Cihazı, Braille Yazıcı, Braille tarayıcı, 2 adet kabartma ekran, ACE EYE PAL metni sese dönüştürücü, Goodfeel Nota okuma

ve yazma programı bulunmaktadır. Aynı program, ekran kabartma ve Braille yazıcıdan Müzik Öğretmenliği Bölümünde de bulunmaktadır.

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinin talebi ile kapılardaki isimliklerin Braille olması için gerekli talep yazısı yazılmıştır.

Erişilebilirlik ile düzenlemelerinin bozulmalar halinde birimlerin EÖBK'ya bildirilmesi ve bu yönde kampüs amirlerinin bilgilendirilmesi yönünde hatırlatma 3 Haziran 2025 tarihindeki senatoda senatörlere hatırlatılmıştır. Bununla ilgili kanıt belgeler (KANIT-6:EOBK.A.1.4.6_senatoda_sunum,KANIT7:EOBK.A1.4.7_senatoda_yapılan_toplantının_raporu) “Liderlik, Yönetişim ve Kalite” bölümünde paylaşılmıştır.

Bu yıl YÖK Engelsiz Üniversiteler Bayrak yarışmasına RTE Sağlık Kampüsü adına başvuru yapılmıştır. Sonuçlar henüz açıklanmamış olup, başvuru ile ilgili kanıt (KANIT-28:EOBK 3.4.3_yök_nişan_bayrak_başvurusu) “Eğitim ve Öğretim” bölümünde paylaşılmıştır.

KANIT-38: EOBK.B. 3.4.13_yapı_işleri_ile erişilebilirlik_planlama_toplantısı

KANIT-39:EOBK.B. 3.4.14_icra_kurulu_toplantısında_erişilebilirlik_gündemi

KANIT-40:EOBK. B. 3.4.15_yapı_işlerinin_erişilebilirlik_bütçe_hesaplaması_teklif

KANIT-41:EOBK. B. 3.4.16_erişilebilirlik_envanteri_üst_yazısı

KANIT-42:EOBK. B. 3.4.17_erişilebilirlik_envanteri

KANIT-43:EOBK. B. 3.4.18_erişilebilirlik_envanteri_açıklamaları

KANIT-44:EOBK. B. 3.4.19_braille_isimlik_tabela_talebi

D. TOPLUMSAL KATKI

D.1.2. Kaynaklar

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün, 2025 yılı stratejik hedefinde Stratejik Planında,“Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğün dezavantajlı gruplar için yaptığı sosyo-kültürel faaliyetleri üniversite içerisinde sınırlı kalmayıp toplumda bulunan dezavantajlı gruplar ve yakınlarına yönelik çalışmalar yaparak ölçeğini ve STK’lar ile iş birliği yaparak yaygın etkisini geliştirmiştir. EÖBK’nın kurum içindeki imajı bu iş birlikleri ile topluma katkı sağlayan yapı olarak çıkmıştır. Bu çalışmalar ile Marmara Üniversitesinin bu yöndeki politikalarına ve EÖBK’nın kendi politikasına göre çalışmakla kalmayıp, misyon ve vizyonu ile stratejik düşüncesini hayata geçirmektedir. Stratejik düşüncesindeki yapılanma ayrıca BM Kalkınma Hedefler Madde 4,5,8 ve 10’u da kapsamaktadır.

2023 yılından beri süre gelen ve fonunu Altı Nokta Körler Vakfından sağlayan iki dönemlik “Görme Engelliler için Zabıt Katipliği Meslek Eğitimi” pilot çalışması başarı ile tamamlanmıştır. Bu pilot 129 saatlik hukuk, kalem mevzuatı, büro yönetimi, iletişim, kariyer ve performans yönetimleri ile birlikte toplamda 80 saatlik yazışma teknikleri ve klavye dersleri sonrasında görmez kursiyerlerin dakikada 150 atış yaptığı görülmüştür. Birçok duyuyu kullanma ve dijital ortama yatkınlıkları tahmin edildiği gibi bu

pilot proje sonunda teyit olmuştur. Bu pilot proje ile ilgili olarak Dr. Sibel Bayyığıt ve Öğr.Gör.Zuhal Özgenç Pek tarafından yazılan makale bu projenin bir çıktısı olarak, Editörlüğü Dr. Talha Turhan tarafından yapılan “İnsan Hakları ve Sivil Toplum” kitabında, [“İnsan Hakları Bağlamında Engelli Bireylerin İstihdam ve Eğitim Hakkı: Altı Nokta Körler Vakfı Örneği”](#) başlığında yer almıştır. Bu pilot projenin uluslararası boyutta ele alınarak geliştirilmesi için EÖBK öncülüğü ve koordinasyonunda hazırlıklara başlanmıştır. Bunun için Öğr. Gör. Zuhal Özgenç Pek, projeyi oluşturmak için ilgili olabilecek taraflar ile bir dizi toplantılar yapmıştır. Bu toplantılarda Erasmus Projesi yapabilmek için AB üyesi paydaş ülke arayışına girilmiştir. Öğr. Gör. Zuhal Özgenç Pek proje ile ilgili sunumunu Brüksel’e yaptığı ziyarette CONCORD EU ile paylaşmış ancak bu çatı örgütün proje yapma gibi bir misyonları olmadığı cevabına rağmen yaz süreci sonrası kendi kontakları ile bağlantı kurmayı sağlayabilecekleri söylenmiştir. Yine aynı ziyarette, Koordinatör, Zuhal Özgenç Pek, AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğini ziyaret ederek, paydaş bulma konusunda müşavirler ile görüşerek tavsiyeler almıştır. Bu görüşmelerin ardından MİTTO ile görüşme gerçekleştirilmiş ve dijital dönemde avantajlı konuma geçecek görme engellilerin mesleki alanlarını sadece katiplik ile sınırlı kalmayacak şekilde geliştirerek Erasmus K220 projesi için gerekli hazırlıklara başlama kararı alınmıştır.

KANIT-45:EOBK.D.1.2.1_katiplik_uluslararası_proje_toplantısı_tutanağı

KANIT-46:EOBK.D.1.2.2_ab_daimi_temsilciliği_ile_toplantı

KANIT-47:EOBK.D.1.2.3_mitto_ile_toplantı

KANIT-48:EOBK.D.1.2.4:katiplik_pilot_proje_sunumu

KANIT-49:EOBK.D.1.2.5_proje_kapsamı_geliştirme_toplantı_tutanağı

KANIT-50:EOBK.D.1.2.6_konsorsiyum_birinci_toplantı_tutanağı

2021 yılından beridir, Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü engelli kadınlar ve engelliye bakım veren kadınlar için [“Engelli Kadınların Sosyal Hayata Katılımı ve İstihdamı”](#) başlığında çalıştaylar düzenlemektedir. Bu çalıştayların son ikisi mevzuat düzenlemeye yönelik politika çalışmalarının yapılması için çıktılar olup eob.marmara.edu.tr sayfasında sonuç bildirgesi kamuoyu ile paylaşılmıştır.

“Engelli Kadınların Sosyal Hayata Katılımı ve İstihdamı” çalıştaylarından yola çıkarak, engelliye bakım veren kadınlara nefes hakkını sağlamak üzere, bu çalıştaylarda paylaşılan “İspanya Bakıyor” projesinden yola çıkarak, Türkiye’ye uyarlanabilecek bir düzenleme için arayışa girilmiştir. Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, TODEV ile birlikte Özbekistan Başkonsolosluğu ile yaptığı görüşmede, profesyonel bakım hizmeti için ihtiyaca yönelik bir sistem kurmak üzere görüşmüştür. Özbekistan Hükümetinin fon sağlayacağını belirttiği bu çalışma için EÖBK, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Özel Eğitim Bölümünden bir akademisyen ile görüşmüştür. Bu toplantıların neticesinde çalışacak kişilerin mevzuata tabii düzenlemelerine yönelik alt yapı oluşması halinde hazırladıkları eğitim programını verebilecekleri belirtilmiştir. Bundan sonraki aşamada EÖBK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve sonrasında tüm

tarafları bir araya getirerek Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında düzenlemeleri başlatmayı planlamaktadır.

KANIT-51:EOBK.D.1.2.7_sağlık_bilimleri_fakültesi_ile_bakıcı_toplantısı

KANIT-52:EOBK.D.1.2.8_özbekistan_ile_bakıcı_projesi_toplantı_

KANIT-53:EOBK.D.1.2.9_özel_eğitim_ile_bakıcı_projesi_toplantı

Altı Nokta Körler Vakfında Altı Nokta Körler Vakfında, Atatürk Eğitim Fakültesi İlk Öğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü ile verilen görme engellilere matematik öğretimi ile ilgili daha geliştirilmiş makale yazmak üzere Eğitim Enstitüsünden etik kurul onayı alınmıştı. Bununla ilgili kanıt belgeler 2024 BİDR raporunda yer almaktadır. Makale Dr. Öğr. Üyesi Özlem Çeziktürk, Öğr.Gör. Zuhal Özgenç Pek ve Hale Uçuş tarafından İngilizce olarak yazılmış, dergide yayınlanması için başvuru yapılmıştır. Derginin kapsamına tam olarak uymadığı gerekçesi ile yayınlanmamıştır. Uygun dergi aranarak tekrar başvuru yapılacaktır.

KANIT-54:EOBK.D.1.2.10_matematik_makale_yazım_süreci

Engelli öğrenci birimi koordinatörlüğü bir süredir "Engelsiz Kariyer" ile birlikte yürüttüğü "İstek Gelecek" kişisel yetkinlik programının yanı sıra iş koçu yetiştirmek üzere proje hazırlama planındadır. TÜBİTAK 4008 çağrısına yönelik incelemeler yapılmış, ancak iş koçu yetiştirme programının daha uzun soluklu olması dolayısıyla ve sonunda yeni bir model oluşturulacağından TÜBİTAK 3005 olarak projeyi yansıtmak üzere karar alınmıştır.

KANIT-55:EOBK.D.1.2.11_işkoçu_tübitak_projesi_başvuru_süreci

2018 yılından beri Mühendislik Fakültesi bahar yarıyılı seçmeli dersi olan “Bilişim Erişilebilirliği Ve Destek Teknolojileri” dersi ile ilgili bir araştırma yapılmıştır. Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Öğr.Gör. Zuhal Özgenç Pek’in, bu dersi alan mühendis adaylarındaki değişimin tespiti üzerine nitel içerik analizine dayalı olarak yaptığı değerlendirme ile mühendis adaylarında bilişim erişilebilirliği ve destek teknolojileri konusunda dramatik bir değişimin gerçekleşmiş olduğunu belirten bildirisini Uluslararası Eğitim Kongresi’nde 29 Kasım’da sunmuştur. Kongre kitabında yer almak üzere makalesini hazırlamıştır ve 30 Aralık 2025 tarihinde kitabın yayınlanacağı bildirilmiştir; süreç takip edilmektedir.

KANIT-56:EOBK.D.1.2.12_yayın_maili

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Üniversitemizin “İç ve dış paydaşlarla etkin ve verimli çalışmayı destekleyecek yapıda ulusal ve uluslararası işbirliklerinin ve ortaklıkların artırılmasını sağlamak.” ve “Kültürel mirasa saygılı, eşitlikçi ve demokratik değerleri önceleyen, Üniversitemize, ülkemize ve dünyaya hizmet eden araştırmalar ve bilimsel çalışmalar yapmak; topluma hizmet ve sosyal adalet kavramlarının tüm paydaşlarca içselleştirilmesini amaç edinmek ve teşvik etmek, insanlığa hizmet etme hedefinin gerçekleştirilmesinde sürekliliği sağlamak.” Politikalarını da gözeterek, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı desteği ve Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı işbirliği ile otizmli ailelere destek olacak [10 bölümden oluşan Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerleri](#) 2022-2023 yılında Atatürk Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümünün danışmalığıyla düzenlenen seminerler 2024 yılında Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanlığı danışmanlığı ile 2. Dönemi planlanmış ve 8 bölümden oluşan [Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerleri 2. Dönemi gerçekleştirilerek](#) sıklıkla tekrarlanan konuların dışında ailenin yaşantısına destek daha az ele alınan olacak konular geliştirilerek düzenlenmiştir. Bu konuların arasında otizm güvenli ev, ilk yardım, nöbetlerin yönetimi, ergenlik ve cinsellik, takıntılar, beslenme gibi konulara yer verilmiştir. 2025 yılında ise “Otizmde Yetişkinliğe Geçiş ve Cinsel İstismar” başlığında 3 ayrı alt başlık ele alınarak 3 gün süren seminerler ile aileler aydınlatılmıştır. Bu seminerler için finansal destek TODEV tarafından sağlanmıştır.

KANIT-57:EOBK.D.1.2.13_todevin_finasal_destegi

KANIT-58:EOBK.D.1.2.14_aridunya_3.donem_planlama_sureci_belgeleri

KANIT-59: EOBK.D.12.15_ashbye_gonderilen_seminer_programi_izin_davet

Seminerler katılımcıların izni alınarak kayda alınmış ve [Engelli birimi Marmara Youtube](#) kanalından ülkenin her yerindeki ailelerin ulaşabilmesi ve bilgi alabilmesi için paylaşılmıştır

D.2.1.Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Birim web sayfamızın [PUKÖ döngüsünde bulunan toplumsal katkı faaliyetlerinin](#) arasında bulunan geliştirilmek üzere ilerlemektedir. [Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin](#) izlenmesi ve genel kanaat için uygulama eğitimi alınan kurumlardan gelen onaylar ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından yapılan anket gönderilmiştir. Ankete beklenen katılım sağlanmamıştır. TODEV yönetim kuruluna, M.Ü. Özel Eğitim ve Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalına danışılarak 4. Dönem konuları belirlenecektir.

[KANIT-36: EOBK.D.2.12_ailelere_anket](#)

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün yıl içinde projelendirmiş faaliyetleri dışında, sosyo-kültürel faaliyetler gerçekleştirilerek üniversiteli gençlerin farkındalık ve duyarlılıklarını artırmaya çalışılmıştır. [2025 yılı sosyo-kültürel faaliyetlere](#) web sayfamızdan ulaşılmaktadır.

Marmara Üniversitesinin politikalarının yansıması olarak gelecek nesilleri yetiştirildiği bu kurumda dezavantajlı bireyler için duyarlılığı artırmak ve toplumsal bilinci artırmak amacıyla birçok sosyo-kültürel faaliyet gerçekleştirilmektedir. 2025 yılında etkinlikleri sadece youtube'dan değil, bir yenilik katma ve yaygın etki için spotifydan yayınlara da başlanmıştır. Eşitliğe Dair söyleşi ile gerçekleştirmiştir. Bunlardan bir tanesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinde Almanca Mütercim ve Tercümanlık Bölümünde yapılan TÜBİTAK projesi kapsamında dil ve işitme sorunları olanlar için büyük bir yenilik olan [“Kolay Dil”](#) üzerine projeyi gerçekleştiren akademisyenler ile program olmuştur.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde, kapsayıcılığı artırmak amacıyla, görme engellilerin de sanat tarihçileri tarafından başyapıt ilan edilen bazı resimleri içeren yeni bir sergi düzenlenmiştir. Bu sergide, resmin betimlemesi ve önemli nitelikleri hakkında bilgiler, karekod ile yerleştirilerek gören ve görmeyen herkese sunulmuştur. Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, engelliler için yapılan önemli çalışmalara dikkat çekmeyi ve başarılı engelli bireylerin ilham kaynağı olmasını sağlamak amacıyla bu alanda toplumsal katkı sağlayan önemli isimlere toplumsal katılıma katkı ödülleri vermiştir. Ödülü alanlar arasında eski milletvekili ve Beyazay Derneği başkanı Lokman Ayva, Engelsizkariyer.com'un kurucusu ve yönetim kurulu başkanı Mehmet Kızıldaş, TRT Engelsiz Sesler radyo programı yapımcısı ve sunucusu Deniz Peköz ile engelli istihdamında önemli adımlar atan Adidas Türkiye yer almaktadır. Haber linki